

Verslag

Meedenksessie #2 Spaarneboog en omgeving 9 juli 2024

Op dinsdagavond 9 juli 2024 vond een tweede meedenksessie plaats waarin met een groep belangrijke stakeholders van winkelcentrum Spaarneboog en omgeving in gesprek gegaan werd over verschillende thema's in het teken van de aanstaande vernieuwing van het gebied. Deze bijeenkomst was een gezamenlijk initiatief van de gemeente Haarlem en Hoorne Vastgoed en werd in samenwerking met bureau Site Urban Development en De Wijde Blik georganiseerd.

Algemeen

De bijeenkomst bestond uit een plenair gedeelte met presentaties van de gemeente, Hoorne en SITE aan de hand van vier thema's: Het Nelson Mandelapark, de Paul Krugerkade, parkeren en bereikbaarheid en bouwvolumes. Door middel van referentiebeelden en vragen werden de deelnemers aangemoedigd zich uit te spreken en onderbouwingen voor hun opmerkingen te geven.

De presentatie is te vinden op de website www.vernieuwingspaarneboog.nl (kopje 'Documenten').

Aanwezige stakeholders

Aan de bijeenkomst namen ca. 14 stakeholders uit het gebied deel, bestaande uit (vertegenwoordigers van) winkeliers, aanbieders van verschillende voorzieningen en leden van wijkraden/ VvE's uit de omgeving.

Stichting Doe Tuinen	Marian Janssen Maria Dias Pinto
VvE de Pionier	Rob Westerman Bastiaan ter Weel
Buurts Ecosol De Flord/Zorgbalans	Michiel Groothuis Simone de Jong Michelle van Iersel
Buurtbewoner en vertegenwoordiger Noorden Projectgebied	Jurgen van Gessel
VvE Spaarnewaard	Marianna van der Bos
Buurtbewoner Gen Joubertstraat	Jasper Pijls
Wijkplatform Patrimonium	Erwin Spekle Jochem Bossenbroek
Klimhal	Peter Kok
Buurtbewoner	David 't Hart

**Anthony Fokkerweg 1
1059 CM Amsterdam
020 523 50 90**

**Louis Couperusplein 2
2514 HP Den Haag
070 762 04 06**

**info@dewijdeblik.com
www.dewijdeblik.com**

Aanwezig van het projectteam:

Gemeente Haarlem	Stefan Poot Linde Pietersen Koen Bronsveld
Hoorne Vastgoed	Arnout Vos
Site Urban Development	Daan Leenders Leo Versteijlen
De Wijde Blik	Jolijn Goertz Susan Hoitingh

Inleiding

Jolijn Goertz van De Wijde blik opent de bijeenkomst en licht toe dat deze bedoeld is om organisaties/ mensen die intensief gebruikmaken van het gebied actief te laten meedenken met de gebiedsontwikkeling van Spaarneboog en omgeving.

Terugkoppeling – Daan Leenders

Wat hebben we opgehaald?

Daan koppelt terug wat we tijdens de vorige meedenksessie en het eerste stadsgesprek hebben gehoord aan reacties op het plan. Onder andere de locatie wordt gewaardeerd, de diverse voorzieningen, de historie en het groene karakter van het park. Ook volgt een samenvatting van waaraan moet worden gewerkt (zie sheet 6 in de presentatie). In algemene zin is er een dringende behoefte om het gebied te vergroenen, de hoge parkeerdruk te verminderen en te beslissen over de ruimte voor nieuwe voorzieningen zoals horeca en kunst. Specifiek bij het Nelson Mandelapark is sociale veiligheid een punt van zorg vanwege ontoereikende verlichting en andere veiligheidskwesties die aangepakt moeten worden. Op de Paul Krugerkade zijn verbeteringen nodig op het gebied van verkeersveiligheid, parkeerbeheer voor zowel auto's als fietsen, de algemene inrichting van de straat en maatregelen tegen overmatig vrachtverkeer. De Werfstraat vereist betere organisatie voor het laden en lossen van verkeer om de doorstroming te verbeteren en eventuele congestie te verminderen.

Stip op de horizon

Daan vat de droom voor Spaarneboog samen en licht de 4 kernwaarden toe:

Betrokkenheid staat hoog in het vaandel, met een focus op inclusiviteit voor alle wijkbewoners. Het Huis van de Wijk wordt gezien als een gastvrije ontmoetingsplek waar ruimte is voor diverse activiteiten en initiatieven vanuit de gemeenschap.

Verbondenheid met de geschiedenis van het gebied is essentieel, met aandacht voor het harmonieus samenleven van diverse belangen. Veiligheid is daarbij een prioriteit, met goed verlichte en toegankelijke openbare ruimtes en ogen op de straat.

Comfort wordt nagestreefd door de aanwezigheid van alle benodigde voorzieningen. Het Mandelapark wordt ontwikkeld tot een aantrekkelijke plek voor de buurt, centraal gelegen en goed bereikbaar, met een balans tussen stedelijke ontwikkeling en groene ruimtes.

Ontplooiing krijgt ruimte als het stedelijk centrum voor sport in Haarlem Noord, met zichtbare mogelijkheden voor binnen- en buitensport, inclusief een klimhal. Er wordt gestreefd naar een levendig verenigingsleven en vernieuwend onderwijs dat de gemeenschap versterkt.

De deelnemers geven aan zich te herkennen in de kernwaarden. Wat nog wordt gemist is het winkelcentrum/ winkelen, de diversiteit/ mix aan bewoners die het gebied kenmerkt en van toegevoegde waarde is.

Keuzes en dilemma's

Aan de hand van vier thema's gaan we in gesprek over keuzes en dilemma's die in het gebied spelen:

1. Nelson Mandelapark
2. Paul Krugerkade
3. Parkeren en bereikbaarheid
4. Bouwvolumes en overgang naar de buurt

1. Nelson Mandelapark

Het Mandelapark gaat veranderen in een veilige, toegankelijke plek waar iedereen zich prettig voelt. Om dat voor elkaar te krijgen, willen we het park overzichtelijker maken met duidelijke entrees en logische, goed verlichte loop- en fietsroutes. Op dit moment is het park rommelig ingericht. De verblijfskwaliteit blijft achter en er zijn belangen die botsen.

De inrichting van het park moet een frisse look krijgen. We willen graag verschillende dingen in het park, maar door de beperkte ruimte is het belangrijk dat al die dingen elkaar versterken zonder dat ze elkaar in de weg zitten. Het park moet goed verbonden zijn met de buurt en fijne plekken hebben om te zitten en te zijn.

Dilemma: Waar moeten we het meest de nadruk op leggen; op activiteit, rust of natuur? We hebben niet zoveel ruimte, dus we moeten keuzes maken. Natuur en klimaat zijn ook belangrijk, dus daarmee moeten we ook rekening houden.

Reacties:

- Hangt af van de demografie van de wijk. Aan de ene kant zie je op straat veel bakfietsen en kinderzitjes, maar in de appartementen wonen ook veel zestigers en zeventigers. De moet aansluiten op de demografie.
- Ik zou zelf niet kiezen voor zo'n sportpark of veel sportactiviteit, dan ben je je hele park kwijt. Maar iets met natuur zou wel mooi zijn, een plek waar je je hond kunt uitlaten.
- Ik denk dat het belangrijk is om mee te nemen dat er ook veel tieners wonen in de buurt, die 's avonds lekker willen chillen. Goed om hen niet weg te jagen. Ook kijken of andere plekken verbonden kunnen worden, dus doorkijk (fysiek of visueel) naar het Spaarne. Plek creëren aan de boulevard waar tieners kunnen zwemmen is ook leuk.
- Het gebied is nu versteend en je loopt overal tegen muren aan. Qua diversiteit zijn er ook veel bewoners die het niet ruim hebben en niet op vakantie gaan, dus die ook in het park moeten kunnen genieten/ spelen. Natuurspeeltuin, dus combi activiteit en natuur – als voorbeeld wordt de natuurspeeltuin in de Haarlemmer Kweektuinen genoemd, is ook nog educatief.
- Uitzoomen uit de buurt en kijken hoe plekken verbonden kunnen worden. Het park moet verblijfswaarde hebben (rust en natuur), maar een beetje reuring is ook leuk (kleinschalig, zoals af en toe een (sport)activiteit). Het is belangrijk dat dat in het groen kan, maar de prioriteit moet op rust en natuur liggen.
- Rust en natuur heeft prioriteit, maar wel met de mogelijkheid om te kunnen bewegen. Momenteel is het een versteende omgeving, dus belangrijk dat er groen komt.
- Idee: Hardlooprouten creëren (gewoon op het bestaande voetpad)
- Ontmoeten, tot rust komen is belangrijk.

- Oosterpark in Amsterdam is ook een goed voorbeeld: verblijfspark in een bestaand stuk stad, waarbij er geen achterkanten zijn. Nelson Mandelapark heeft dat op dit moment niet.
- “Groene rustplek in een versteende omgeving” met mogelijkheden tot bewegen.

Parkranden

De vormgeving van de parkranden is essentieel voor de sociale veiligheid, een grote zorg onder bewoners. Het park heeft diverse randen die verschillend vormgegeven kunnen worden. De keuze tussen natuurlijke (groene) afscheidingen of formele grenzen zoals hekken speelt hierbij een belangrijke rol.

Het plaatsen van woningblokken die uitkijken op het park, zogenaamde "ogen op straat", kan bijdragen aan een veiliger gevoel. Ook het integreren van maatschappelijke functies, zoals een school of Huis van de Wijk, aan het park biedt mogelijkheden. Zo kan bijvoorbeeld het schoolplein op een mooie manier geïntegreerd worden in het parklandschap. En kan hiervan ook buiten schooltijd gebruik worden gemaakt.

Door deze elementen goed te combineren, kunnen we een parkrand creëren die niet alleen esthetisch aantrekkelijk is, maar ook bijdraagt aan de sociale veiligheid en de verbinding tussen de wijk en het park versterkt.

Dilemma: Hoe organiseer je de randen van het park?

Reacties:

- Het park is voor iedereen. Er zijn veel bewoners die een kleine tuin of balkon hebben. De woningbouw aan het park is prima, maar moet wel een privégrens aan het park hebben. Woningbouw zorgt ook voor sociale controle. Een school is ook prima.
- Een hek vind ik ook oké, want dat zorgt toch voor een afscheiding. Hoeft niet lelijk te zijn (voorbeelden parken in Parijs).
- Een idee van een hek zou ik zelf wat minder uitnodigend vinden, maar neem als voorbeeld het Funenpark in Rotterdam of Singelpark in Leiden. Die parken hebben ook geen letterlijke grenzen, maar je weet wel dat je in het park bent. Zicht op het park vanuit woningen is prima, liever geen fysieke grens.
- Ook in de Bolwerken heb je met een paadje een afscheiding tussen de straat en het park
- Nelson Mandelapark in Amsterdam als voorbeeld: geen grenzen, maar wel een paar poorten als entree als welkom. Een hek komt defensief over. Ook zit er in het Nelson Mandelapark in Amsterdam veel reliëf, kan ook interessant zijn.
- Poort vind ik een goed idee, bijvoorbeeld een rozenpoort.
- Gymzaal zou gecombineerd kunnen worden met het Fjord, twee verdiepingen hoog bijvoorbeeld.
- De speelplaats van de school zou ook buiten schooltijden gebruikt kunnen worden, zodat ook kinderen na schooltijd en in het weekend kunnen spelen.

Conclusie: woningbouw is een goed idee, omdat je dan dag en nacht ogen op het park hebt, maar dan het liefst wel gescheiden van het park (geen overlopende buitenruimtes).

2. Paul Krugerkade

Het gezicht van de wijk aan het Spaarne begint bij de entree van Paul Krugerkade, die aantrekkelijker moet worden gemaakt. Een mogelijke oplossing is om de straat meer autoluw te maken en te transformeren tot een fietsstraat waar auto's te gast zijn.

De historie van het gebied moet voelbaar blijven, met behoud van historische panden zoals de voormalige beschuitfabriek en andere historische structuren die als inspiratie kunnen dienen voor de ontwikkeling van de openbare ruimte.

Dilemma: Hoe wordt het karakter van de openbare ruimte? Moet het een stedelijke dorpsstraat (veel ruimte voor voetganger en fietsers, met stedelijk karakter) worden, of moet het een groene straat (moet het voelen als onderdeel van het Mandelapark)?

Reacties:

- Ja, een groene straat zou mooi zijn. We moeten juist tegels eruit halen, ze geven alleen maar meer hitte in de zomer.
- Er is veel laagbouw in de omgeving. Op het referentiebeeld stond veel hoogbouw, ik denk niet dat dat past binnen deze buurt.
- Deze straat zou kunnen dienen als vinger van het park, wellicht met doorkijk naar het Spaarne.
- Het kan niet groen genoeg, maar er is vanuit de gemeente natuurlijk ook een ambitie om te bouwen, dus je kunt niet zeggen dat het maar 1 of 2 hoog mag worden. Ik denk dat bomen toevoegen zorgt dat de gebouwen minder hoog voelen.
- Voorbeeld Station Sloterdijk: plein met stuk groen waar het echt voelt alsof je echt even buiten in de natuur bent.
- Als je de Paul Krugerkade transformeert tot een nieuwe dorpsstraat, lijkt hij veel op de Cronjé en kan dat leiden tot concurrentie. Door de Paul Krugerkade heel groen te maken, wijkt de straat af van de Cronjé, wat goed is.
- Paul Krugerkade is een drukke straat en belangrijke in- en uitrijroute voor auto's, belangrijk dat het probleem niet verplaatst wordt.
- De doorkijk is wel belemmerend, door de bouw van het nieuwe havengebouw en de partyboot.

Conclusie: voorkeur gaat uit naar groene straat, maar zoek wel een oplossing voor het verkeer dat zijn weg moet vinden.

3. Parkeren en bereikbaarheid

Er worden verschillende maatregelen overwogen om de parkeersituatie en de bereikbaarheid te verbeteren. Zo wordt er gekeken naar de mogelijkheden van het helder organiseren van autoverkeer en parkeren, het streven naar minder zichtbare auto's op straat en het minimaliseren van overlast door laden en lossen bij het winkelcentrum. Daarnaast wordt onderzocht of de Paul Krugerkade verkeersluw gemaakt kan worden en of er 135 parkeerplekken kunnen worden toegevoegd door een extra verdieping aan het parkeerdek.

Dilemma: hoe organiseer je de bereikbaarheid van het winkelcentrum?

1. Ontsluiting volledig via Werfstraat, entreegebied Paul Krugerkade autoluw
2. Inrijden voor parkeren via de Werfstraat, uitrijden via de Paul Krugerkade. Entreegebied Paul Krugerkade niet autoluw.

Dit zijn twee opties, maar dit is nog niet verkeerskundig onderzocht.

Reacties:

- Voor VvE De Pionier is optie 1 geen goede optie. Het is nu al heel druk en onveilig. Dit kan alleen als er andere maatregelen worden genomen.
- Wel eerlijk om de lasten een beetje te verdelen.
- Zonde als de Paul Krugerkade niet groen kan worden hierdoor.
- Werkt alleen als je het zoekend verkeer en geparkeerde auto's van mensen die hier niets te zoeken hebben kan weren.

- Uitgangspunt is dat de situatie niet verslechtert door de vernieuwing van het winkelcentrum en de nieuwbouw.

Conclusie: Dit thema moet nog een andere keer besproken worden, de meningen zijn verdeeld. Bovendien is dit niet los te zien van de discussie over gereguleerd parkeren in de stad en de uitkomst daarvan voor deze wijk.

4. Bouwvolumes en overgang naar de buurt

Daan licht toe hoe er wordt gekeken naar bouwvolumes in het gebied. Rekening houdend met zaken als een geleidelijke overgang in maat en schaal en de druk op de openbare ruimte. Er wordt nog onderzocht in hoeverre een sterke opbouw richting het Spaarne wenselijk is of een meer geleidelijke opbouw. Het thema gebouwvolumes en -hoogten komt nader aan bod tijdens de bijeenkomsten over het PvEL.

Tot slot

Jolijn sluit de sessie af en bedankt iedereen voor hun komst. Tot slot krijgt elke deelnemer de mogelijkheid voor een laatste vraag of opmerking.

- Positief plan, ben benieuwd hoe het in de praktijk uitpakt. Verbetering van de wijk
- Na de zomer zal er begonnen worden met de sloop van Quality Bakers, dus ben benieuwd wat dat effect is op het park als er opeens veel meer ruimte is. Het zullen dan tijdelijk parkeerplekken worden.
- Goed dat op het terrein in van QB tijdelijke parkeerplekken komen. Verkeer is voor ons echt een dilemma op Werfstraat en Spaarndamseweg, met in-uitgangen van de garages. Goed om rekening te houden met verkeersveiligheid. Spiegel toevoegen is een mogelijkheid, maar is niet toegestaan.
- Goede presentatie
- Wordt er rekening gehouden met groen, biodiversiteit, groene daken etc?
Voor de hele omgeving is biodiversiteit wel een belangrijk thema en ook binnen de gemeente is dit een belangrijke pijler
- Mooi geheel, kan heel mooi worden
- Fijne manier om hierover mee te denken
- Fijn om zo je mening te kunnen geven, ik hoop dat andere bewoners zich ook betrokken voelen
- Complimenten voor deze manier van organiseren en participatie
- Hele fijne sfeer

Vervolg

Op maandag 15 juli is er een tweede buurtbijeenkomst. Hier zal een plenaire presentatie gegeven worden door Mecanoo over de renovatie van het winkelcentrum en de nieuwbouw (fase 1). Ook is er een enquête waar mensen hun mening kunnen geven.

Na de zomer zal het ambitiedocument opgesteld worden. Van het najaar 2024 tot en met begin 2025 zal het programma van eisen voor de leefomgeving vastgelegd worden. Een uitnodiging voor een volgende bijeenkomst volgt wanneer het ambitiedocument is afgerond na de zomer.